

Sygn. akt *I ACa 798/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny i Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia: Krzysztof Józefowicz

Sędziowie: Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga (spr.)

Ryszard Marchwicki

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Sylwia Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2020 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. G.**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 20 grudnia 2018 r. sygn. akt XVIII C 65/15

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne.**

Małgorzata Mazurkiewicz – Talaga Krzysztof Józefowicz Ryszard Marchwicki

Sygn. akt I ACa 798/19

UZASADNIENIE

Powódka M. G. w pozwie wniesionym w dniu 4 marca 2013 roku domagała się zasądzenia od pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na jej rzecz kwoty 85.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Na dochodzone żądanie składała się kwota 60.000 zł jako odszkodowanie związane ze spadkiem wartości nieruchomości i kwota 25.000 zł jako odszkodowanie wynikające z konieczności poniesienia nakładów na zapewnienia odpowiedniego komfortu akustycznego. Jednocześnie powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniosł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

Pismem z dnia 15 września powódka rozszerzyła powództwo o kwotę 15.889 zł wnosząc o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 100.889 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 85.000 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty i od kwoty 15.889 zł od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty. Ponadto powódka wniosła o zwrot kosztów procesu, w tym podwójnych kosztów zastępstwa procesowego. Powódka, precyzując roszczenie na rozprawie w dniu 15 września 2015 r. przed Sądem I instancji, ostatecznie wskazała, że powództwem objęte są następujące roszczenia pieniężne:

- kwota 68.000 zł z tytułu odszkodowania za spadek wartości nieruchomości powódki w związku z objęciem jej obszarem ograniczonego użytkowania wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 60.000 zł od dnia 4 marca 2013 r. (od dnia wniesienia pozwu), zaś od kwoty 8000 zł od dnia następnego od doręczenia pisma rozszerzającego żądanie do dnia zapłaty- tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości powódki w związku z objęciem jej obszarem ograniczonego użytkowania;
- kwota 32.889 zł z tytułu zwrotu nakładów koniecznych na pokrycie kosztów zapewnienia właściwego komfortu akustycznego na nieruchomości powódki wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 25.000 zł od dnia wniesienia pozwu, a od kwoty 7889 zł od dnia następnego od dnia doręczenia pisma rozszerzającego żądanie.

Pozwany wniosł o oddalenie rozszerzonego powództwa w całości.

Sygn. akt I ACa 798/19

Wyrokiem częściowym z dnia 26 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 68.000 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 60.000 zł od dnia 29 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty, a od kwoty 8.000 zł od dnia 16 września 2015 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 7 września 2016 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu zmienił powyżej wskazane orzeczenie w punkcie 2, w ten sposób, że zasądził dodatkowo od pozwanego na rzecz powódki ustawowe odsetki od kwoty 60.000 zł od dnia 5 marca 2013 r. do dnia 28 stycznia 2015 oraz oddalił apelację strony pozwanej.

W piśmie procesowym z dnia 24 maja 2018 r. powódka rozszerzyła powództwo o kwotę 2.096,75 zł i ostatecznie wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 34.985,75 zł tytułem zwrotu kosztów nakładów koniecznych do zapewnienia w właściwego komfortu akustycznego.

Zaskarżonym wyrokiem końcowym z dnia 20 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem odszkodowania w związku z konieczności rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego istotnego dla sprawy kwotę 34.985,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 marca 2013 r. do dnia zapłaty, z tym, że od dnia 1 stycznia 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. W pkt 2 powyżej wskazanego wyroku Sąd I instancji kosztami procesu obciążył stronę pozwaną w całości pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu Sądowi Okręgowemu w Poznaniu.

Powyzsze rozstrzygnięcie zapadlo w oparciu o nastepujace ustalenia faktyczne i wyprowadzone z tych ustalen wnioskii prawne.

Lotnisko cywilne P. - Ł. jest własnością pozwanego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P..

W dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr XVIII/302/12 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. - Ł. w P..

Uchwała utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P. - Ł. w P., którego zarządcą jest (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.. Przedmiotowa uchwała wyznaczyła zewnętrzną granicę obszaru ograniczonego użytkowania na podstawie: (1) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 55 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; (2) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy LAeqN = 45 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; (3) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 50 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; (4) izolinii

Sygn. akt I ACa 798/19

równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy LAeqN = 40 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska.

Na obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy: (1) zewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, a od wewnątrz linia będąca obwiednią izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 60 dB oraz dla nocy LAeqN = 50 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych oraz izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 55 dB oraz dla nocy LAeqN = 45 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; (2) wewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy terenu lotniska.

W uchwale wprowadzono wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci: obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej. W uchwale wskazano, że przez odpowiednią izolacyjność akustyczną przegród budowlanych należy rozumieć izolacyjność akustyczną określoną zgodnie z Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej z uwzględnieniem poziomu hałasu powodowanego przez starty, lądowania, przeloty statków powietrznych, operacje naziemne i inne źródła hałasu związane z funkcjonowaniem lotniska, przy zapewnieniu wymaganej wymiany powietrza w pomieszczeniu, a także wymaganej izolacyjności cieplnej. Wskazano również, że przez właściwy klimat akustyczny w budynkach rozumie się poziom dźwięku zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej.

Powyższa uchwała weszła w życie w dniu 28 lutego 2012 r.

Powódka jest użytkownikiem wieczystym nieruchomości gruntowej położonej w P. przy ul. (...) tj. stanowiącej działkę nr (...), zabudowanej jednorodzinny budynkiem mieszkalnym, dla której Sąd Rejonowy Poznań- Stare Miasto w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Opisane powyżej nieruchomości znajduje się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska P. - Ł. w P..

Na dzień wejścia w życie powołanej wyżej uchwały Sejmiku Województwa (...), nieruchomości położona w P., przy ul. (...), stanowiąca działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), zabudowana była budynkiem mieszkalnym jednorodzinny, w zabudowie wolnostojącej, który zostały zrealizowany w konstrukcji tradycyjnej.

Sygn. akt I ACa 798/19

Dokonując zakupu powyżej wskazanej nieruchomości powódka miała świadomość, że w bliskiej odległości od działki znajduje się L. Ł., lecz ówczesnie był to mały port lotniczy o niezbyt intensywnej eksploatacji.

W warunkach wykluczających działalność lotniska pogarszającą klimat akustyczny w otoczeniu budynków mieszkalny powódki spełniałyby wymagania polskich norm z zakresu izolacyjności akustycznej dla występującego w środowisku hałasu. Aktualnie w związku z hałasem wywołanym ruchem samolotów zwiększonym przez wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania budynków mieszkalny, położony na nieruchomości gruntowej, która pozostaje w użytkowaniu wieczystym powódki wymaga dodatkowych nakładów celem dostosowania go do zwiększonych hałasem lotniczym obciążeń. Dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach powódki konieczne jest:

- wymienienie okna na poddaszu sypialni narożnej nr 1 o wymaganym minimalnym wskaźniku izolacyjności akustycznej tj. na poziomie 31 dB oraz zamontowanie nawiewnika okiennego z tłumikiem akustycznym;
- wymienienie okna na poddaszu sypialni narożnej nr 2 o wymaganym minimalnym wskaźniku izolacyjności akustycznej, tj. na poziomie 31 dB oraz zamontowanie nawiewnika okiennego z tłumikiem akustycznym;
- wymienienie okna na poddaszu sypialni od ogrodu o wymaganym minimalnym wskaźniku izolacyjności akustycznej tj. na poziomie 32 dB;
- wymienienie okna na parterze w salonie o wymaganym minimalnym wskaźniku izolacyjności akustycznej tj. na poziomie 37 dB;
- wymienienie okna na parterze w kuchni i jadalni o wymaganym minimalnym wskaźniku izolacyjności akustycznej tj. na poziomie 35 dB;
- zamontowanie nawiewników ściennych akustycznych (...) 780 z mufą akustyczną wraz z okapem i wkładką akustyczną (Dn, e, A2= 48 dB);
- malowanie dwukrotnie farbą emulsyjną tynków wewnętrznych na ścianach wybranych pomieszczeń;
- malowanie dwukrotnie farbą emulsyjną tynków zewnętrznych;
- zamontowanie na wylocie kominów wentylacyjnych urządzenia wspomagającego np. T. hybrydowy.

Łączny koszt wskazanych robót wynosi 34.985,75 zł.

Pismem z dnia 21 grudnia 2012 roku, nadanym w dniu 27 grudnia 2012 r., powódka wezwała pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. do zapłaty w terminie 14 dni za szkodę poniesioną w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości

Sygn. akt I ACa 798/19

przez stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania w łącznej kwocie 185.000 zł (w tym: 145.000 zł tytułem zmniejszenia wartości rynkowej nieruchomości oraz 40.000 zł tytułem nakładów na rewitalizację akustyczną budynku).

Pismem z dnia 22 lutego 2013 r. pozwany zwrócił się do strony powodowej z zaproszeniem do złożenia wniosku w ramach procedury concyliacyjnej oraz zawarcia ugody. Jednocześnie pozwany poinformował, iż w przypadku braku woli przystąpienia do procedury concyliacyjnej i zawarcia ugody dobrowolna wypłata kwoty wskazanej przez powódkę w wezwaniu do zapłaty nie będzie możliwa.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji wywiódł następujące wnioski prawne.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, że w ramach wniesionego powództwa zgłoszono dwa żądania-odszkodowania z tytułu spadku wartości nieruchomości oraz odszkodowania związanego z koniecznością poniesienia nakładów celem rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego należącego do stron powodowej. Roszczenia te powódka wywodziła z faktu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.- Ł. uchwałą nr (...) Sejmiku

Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. Na mocy tej uchwały nieruchomości znajdująca się w użytkowaniu wieczystym powódki znalazła się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania. Z uwagi na fakt, iż roszczenie powódki z tytułu spadku wartości nieruchomości zostało już rozstrzygnięte prawomocnym wyrokiem częściowym, Sąd I instancji ograniczył postępowanie jedynie do rozpoznania roszczenia powódki za nakłady konieczne do zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania wokół (...) w P. oraz w zakresie kosztów procesu.

Dalej Sąd I instancji zważył, że w art. 129 – 136 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska ustawodawca uregulował samodzielne podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej związanej z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości oraz z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania, przyjmując założenie, że odpowiedzialność za szkody związane z działalnością uciążliwą dla otoczenia powinien ponosić podmiot, który działalność podejmuje dla własnej korzyści. Sąd I instancji podzielił stanowisko Sadu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 24 lutego 2010 r (sygn. akt (...), Lex nr (...)) podnosząc, że przesłankami powyżej wskazanej odpowiedzialności jest wejście w życie uchwały wydanej przez właściwy organ samorządu terytorialnego, ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, szkoda poniesiona przez właściciela nieruchomości, jej użytkownika wieczystego

Sygn. akt I ACa 798/19

lub osobę, której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości i związek przyczynowy między wprowadzonym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a szkodą.

Następnie Sąd Okręgowy na podstawie treści przepisów art. 129 ust. 2 w zw. z art. 129 ust. 1 p.o.ś. wysnuł, że odszkodowanie służy, jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się ograniczone, przy czym roszczenie o którym mowa w powyżej wskazanych przepisach przysługuje również użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, a roszczenie o którym mowa w art. art. 129 ust. 2 p.o.ś. także osobie której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości.

Sąd Okręgowy zwrócił również uwagę na treść przepisów art. 135 ust. 1- 3a p.o.ś., które regulują tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, dla zakładów lub innych obiektów, gdzie eksploatowana jest instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie. Następnie Sąd Okręgowy ponownie podzielać pogląd Sadu Najwyższego wyrażony m. in. w postanowieniu SN z dnia 9 kwietnia 2010 r., sygn. akt (...), wskazał, że przewidziana w art. 129 p.o.ś odpowiedzialność odszkodowawcza obejmuje także te szkody, które wynikają z przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emitowanego hałasu. Pogląd ten oparty jest o wykładnię celowościową regulacji zawartej w ustawie Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którą art. 135 ust. 1 p.o.ś stanowiący o możliwości ustanowienia obszaru ograniczonego jest wyjątkiem od zasady wyrażonej w art. 144 ust. 1 p.o.ś., zgodnie z którą eksploatacja instalacji w rozumieniu art. 3 pkt 6 p.o.ś nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska. Wyjątek ten stanowi, że na terenie obszaru ograniczonego użytkowania eksploatacja instalacji może powodować przekroczenie standardów jakości.

W ocenie Sądu I instancji strona powodowa wykazała przesłanki odpowiedzialności pozwanego w oparciu o art. 129 ust. 2 p.o.ś w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś co do żądania z tytułu nakładów.

Sąd Okręgowy zważył, że bezspornym w sprawie, było, że w dniu 30 stycznia 2012 r .Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.- Ł. w P.. Obszar ograniczonego użytkowania podzielony został na dwie strefy- wewnętrzną i zewnętrzną, w zależności od odległości od lotniska P.- Ł. i poziomu natężenia hałasu w danej strefie, a zabudowana budynkiem mieszkalnym powódki nieruchomości gruntowa stanowiąca działkę o nr (...) znajduje się na obszarze ograniczonego użytkowania w strefie wewnętrznej. Nadto Sąd I instancji wskazał, że poza sporem pozostawało, że powódka zgłosiła pozwanemu roszczenie przed upływem terminu

Sygn. akt I ACa 798/19

dwuletniego terminu zawitego wskazanego w treści art. 129 ust. 4 p.o.ś., kierując do niego pismo z dnia 21 grudnia 2012 r., które zostało ostatecznie doręczone przed upływem dwóch lat od wejścia w życie uchwały ustanawiającej obszar ograniczonego użytkowania.

Legitymacja czynna powódki nie budziła wątpliwości Sądu Okręgowego, który wskazał, że powódka jest wyłącznym użytkownikiem wieczystym nieruchomości gruntowej położonej w P. przy ul. (...) oraz właścicielem domu jednorodzinnego wzniesionego przez nią na tej nieruchomości w (...) r. i była uprawniona do dochodzenia od pozwanego odszkodowania z tytułu rewitalizacji akustycznej budynku. Legitymacja bierna pozwanego również nie wzbudziła wątpliwości Sądu I instancji, bowiem wynika ona wprost z przepisu art. 136 ust. 2 p.o.ś., stanowiącego, że obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości jest ten, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania. Podmiotem tym niewątpliwie był pozwany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., jako właściciel portu lotniczego, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń.

Sąd I instancji podniósł, że bezpośrednim uszczerbkiem powódki związanym z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania są również koszty związane z zapewnieniem w jej domu jednorodzinnym właściwego klimatu akustycznego. Na konieczność zapewnienia właściwych warunków akustycznych budynków wskazują wymagania określone w uchwale Sejmiku Województwa (...) nr XVIII/302/12. Zgodnie zaś z dyspozycją art. 136 ust. 3 u.p.o.ś. w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkoda, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie. Wysokość i zakres tej szkody – nakładów koniecznych na zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach budynków została wykazana na podstawie ustaleń biegłego sądowego mgr inż. J. W. (1) zawartych w opinii z dnia 8 maja 2018 r. Z poczynionych przez biegłego ustaleń, w pomieszczeniach chronionych budynku powódki dochodzi do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu, w związku z czym koniecznej jest podniesienie izolacyjności akustycznej w budynku. Łączna wartość nakładów niezbędnych do poniesienia celem zapewnienia właściwego klimatu akustycznego, zgodnie z ustaleniami biegłego sądowego, stanowi kwotę 34.985,75 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji stwierdził, że powódka wykazała, iż szkoda w postaci poniesienia na rewitalizację akustyczną w budynku mieszkalnym posadowionym na istotnej dla sprawy nieruchomości gruntowej wynosi 34.985,75 zł i tą kwotę Sąd w pkt. 1. wyroku końcowego zasądził od pozwanego na rzecz powódki.

Sygn. akt I ACa 798/19

O odsetkach ustawowych od zasądzonej należności głównej Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Sąd Okręgowy wskazał, że roszczenie o odszkodowanie jest roszczeniem bezterminowym, a zatem staje się ono wymagalne, zgodnie z art. 455 k.c. po wezwaniu dłużnika do zapłaty. Wskazać należy, że zgodnie z art. 363 § 2 k.c., jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. Odsetki ustawowe gwarantują wierzycielowi waloryzację spadku siły nabywczej pieniądza, a na wysokość ustalanych odsetek ustawowych ma przede wszystkim wpływ to, że mają one pełnić także funkcję stymulującą dłużnika do spełnienia świadczenia pieniężnego. W ocenie Sądu, zasądzenie odsetek od dnia wyrokowania mogłoby mieć swoje uzasadnienie wówczas, gdyby między datą wymagalności świadczenia a datą wyrokowania wystąpiła znaczna zmiana wartości nieruchomości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 listopada 2012 r., (...), wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 maja 2013 r., (...)) Tego rodzaju uwarunkowania ekonomiczne nie występują jednak w realiach rozpoznawanej sprawy. Nie ma podstaw do przyjęcia, aby poziom cen materiałów budowlanych wzrósł między 2 stycznia 2013 r., kiedy to pozwany otrzymał od powódki zgłoszenie jej roszczeń, a dniem wydania opinii przez biegłego sądowego z dziedziny budownictwa czy dniem wyrokowania. Wręcz przeciwnie, z opinii biegłego sądowego wynika jednoznacznie stabilizacja cen na rynku nieruchomości i jedynie nieznaczne wahania trendów czasowych w tym

okresie. W tej sytuacji w pełni zasadnym było zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty dotyczącej odszkodowania z tytułu nakładów koniecznych na rewitalizację akustyczną budynku od daty wcześniejszej niż dzień wyrokowania czy data wydania opinii przez biegłego sądowego. r. Podkreślić jednocześnie należy, że pozwany, jako profesjonalista, musiał mieć świadomość roszczeń, które mogą być zgłoszone w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania i w związku z tym winien odpowiednio wcześniej przygotować się do realizacji słusznych roszczeń właścicieli nieruchomości z tym związanych. Zwłaszcza, biorąc pod uwagę doświadczenia z wypłatą odszkodowań w związku z roszczeniami mieszkańców strefy wokół lotniska wojskowego P. - K.. Wobec powyższego, w ocenie Sądu I instancji zasądzenie odsetek od należności głównej dopiero od dnia opinii biegłego J. W. czy od dnia wyrokowania byłoby nieuzasadnionym premiovaniem pozwanego za zachowania polegające na zwłoce w spełnieniu usprawiedliwionego świadczenia. Tym samym zasadnym było zasądzenie w sprawie odsetek ustawowych od dnia wniesienia pozwu tj. 4 marca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, zgodnie z żądaniem strony powodowej.

Sygn. akt I ACa 798/19

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł w pkt 2 wyroku końcowego na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. i mając na uwadze to, że powódka wygrała sprawę obciążył pozwanego kosztami procesu w całości, pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się wyroku.

Powyższy wyrok końcowy Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia (...). pozwany zaskarżył w całości tj. co do punktu 1, w treści którego Sąd I instancji zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 34.985,75 zł wraz ustawowymi odsetkami od dnia 4 marca 2013 r. do dnia zapłaty, z tym, że od 1 stycznia 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz co do pkt 2, w treści którego Sąd Okręgowy obciążył stronę pozwaną kosztami niniejszego procesu w całości pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu. Zaskarżonemu wyrokowi końcowemu pozwany zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

- art. 129 ust. 2 p.o.ś w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że odszkodowanie z tytułu poniesionych wydatków na rewitalizację akustyczną, należne jest bez względu na to, czy strona powodowa w rzeczywistości poniosła koszty rewitalizacji akustycznej swojej nieruchomości, podczas gdy wykładnia tychże przepisów prowadzi do wniosku, iż aby móc skutecznie dochodzić odszkodowania konieczne jest faktyczne poniesienie wydatków na rewitalizację akustyczną;
- art. 361 § 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że naprawieniu podlega szkoda, która jeszcze nie powstała, tak jak w niniejszej sprawie, w której nie doszło jeszcze do utraty składników majątkowych, czyli do poniesienia przez powódki nieplanowanych (niezgodnych z jego wolą) wydatków;
- art. 129 ust. 2 p.o.ś w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że przepisy te określają dwie odrębne szkody w majątku powódki podczas gdy już wprost z treści tych przepisów wynika, że są to tylko różne postacie tej samej szkody;
- art. 129 ust. 2 p.o.ś w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez ich błędną wykładnię i nieuwzględnienie zjawiska rekurencji, co w efekcie doprowadziło do zawyżenia sumy odszkodowania przyznanego stronie powodowej;
- art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 363 § 2 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że roszczenie o zapłatę odszkodowania stało się wymagalne w chwili wniesienia pozwu, podczas gdy

Sygn. akt I ACa 798/19

skoro odszkodowanie zostało obliczone według cen aktualnych tj. cen z daty jego ustalania (orzekania) , stało się ono wymagalne dopiero z datą wyrokowania i najwcześniej od tej daty dłużnik (pozwany) pozostaje w opóźnieniu uzasadniającym zapłatę odsetek;

- art. 118 k.c. (w dotychczasowej treści) w zw. z art. 5 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy- Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustawy, poprzez ich niezastosowanie i zasądzenie przedawnionych odsetek ustawowych w zakresie dotyczącym roszczenia objętego rozszerzeniem powództwa.

2. naruszenie przepisów postępowania tj.

- art. 227 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że wstąpienie szkody dochodzonej na gruncie art. 129 ust. 2 p.o.ś w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. oraz rozmiar takiej szkody zostały w niniejszej sprawie udowodnione przez powódkę pomimo, iż powyższe okoliczności nie zostały udowodnione, w szczególności nie zostały udowodnione ze względu na wadliwość przedstawionej w sprawie opinii biegłego;
- art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez oparcie się przy rozstrzygnięciu sprawy na dowodzie z opinii biegłego zawierającej zasadnicze błędy metodologiczne, które uniemożliwiają potraktowanie jej jako rzetelnego środka dowodowego, mającego za zadanie wyjaśnienie okoliczności wymagających wiadomości specjalnych;
- art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez oparcie się w zaskarżonym wyroku na treści opinii przedstawionej w niniejszej sprawie, a przygotowanej przez biegłego nie mającego dostępu do dziennika budowy, pełnej dokumentacji projektowej i powykonawczej, a także decyzji o pozwoleniu na budowę wraz z dokumentacją udowadniającą stan nieruchomości na datę 28 lutego 2012 r., które to dokumenty są konieczne dla rzetelnego określania stanu faktycznego (w tym technicznego) nieruchomości powódki;
- art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez ich błędne zastosowanie i oparcie się przy rozstrzygnięciu o żądaniu odszkodowania z tytułu rewitalizacji akustycznej nieruchomości powoda, na opinii biegłego z dziedziny budownictwa o specjalności konstrukcyjno- budowlanej mgr. inż. J. W. (1), który nie ma wiadomości specjalnych z dziedziny akustyki w sytuacji, gdy opinię dotyczącą zakresu ewentualnie wymaganych prac rewitalizacyjnych powinien sporządzić biegły akustyk;
- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak odniesienia się do formułowanych w piśmie procesowym strony pozwanej z dnia 6 czerwca 2018 r. zarzutów do opinii biegłego J. W. (1) w sposób pozwalający na przeprowadzenie kontroli instancyjnej rozumowania Sądu Okręgowego w tym zakresie;

W powołaniu na te zarzuty, pozwany na podstawie art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów procesu w pierwszej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje. Nadto pozwany wniósł o zasądzenie od strony powodowej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany w apelacji wniósł również o przeprowadzenie dowodu z opinii łącznej innego biegłego z dziedziny akustyki i biegłego z dziedziny budownictwa w części przygotowanej przez biegłego z dziedziny akustyki.

Ewentualnie, w razie nieuwzględnienia powyżej wskazanych wniosków pozwany wniósł o uchylenie na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. Ponadto pozwany wniósł o pozostawienie Sądowi I instancji rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, w tym kosztach zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja okazała się być bezzasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i na ich podstawie wywiódł trafne wnioski, które to ustalenia i wnioski Sąd Apelacyjny na podstawie art. 382 k.p.c. przyjmuje jako własne uznając za zbędne ponowne ich powoływanie.

Pozwany w apelacji podniósł zarówno zarzuty naruszenia prawa materialnego, jak i zarzuty naruszenia prawa procesowego. Przy ocenie prawidłowości zastosowania prawa materialnego miarodajny jest stan faktyczny sprawy, a zatem należy w pierwszej kolejności ocenić zarzuty o charakterze procesowym przy czym ewentualne uchybienia w tym zakresie pozostają dla postępowania odwoławczego o tyle istotne, o ile miały one wpływ na wydane rozstrzygnięcie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1997 r., sygn. akt(...) Legalis nr 30783).

Sygn. akt I ACa 798/19

Chybionym okazał się zarzut przytoczony w apelacji naruszenia przez Sąd I instancji art. 328 § 2 k.p.c. Wskazać należy, że naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. z reguły nie ma wpływu na treść wyroku, gdyż uzasadnienie sporządzane jest po jego wydaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2015r.(...)Lex nr 1771525). W orzecznictwie wskazuje się, że o skutecznym postawieniu zarzutu naruszenia przywołanego przepisu można mówić jedynie wówczas, gdy uzasadnienie wyroku nie zawiera elementów pozwalających na weryfikację stanowiska przyjętego przez Sąd, braki uzasadnienia w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że okoliczności determinujące wydanie orzeczenia pozostają nieujawnione, bądź są co prawda ujawnione, lecz w sposób uniemożliwiający poddanie ich ocenie instancyjnej. Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może odnieść skutek jedynie w tych wyjątkowych sytuacjach w których treść uzasadnienia orzeczenia Sądu pierwszej instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania zaskarżonego orzeczenia (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2001r.(...)Lex nr 52753, wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 kwietnia 2015r. (...), Lex nr 1711373). W niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny nie dostrzegł, aby sporządzone przez Sąd pierwszej instancji uzasadnienie wyroku obarczone było rażącymi błędami czy też, aby zawierało braki wykluczające przeprowadzenie jego kontroli instancyjnej.

Powyżej wskazanego naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. pozwany upatruje w rzekomym braku odniesienia się do sformułowanych w piśmie procesowym strony pozwanej z dnia 6 czerwca 2018 r. zarzutów do opinii biegłego w sposób pozwalający na przeprowadzenie kontroli instancyjnej rozumowania Sądu I instancji w tym zakresie. Z powyższym stanowiskiem nie sposób się zgodzić albowiem reakcją Sądu Okręgowego na zarzuty zawarte w piśmie z dnia 6 czerwca 2018 r. było zobowiązanie biegłego do ustosunkowania się do pytań i zarzutów strony pozwanej zawartych w tym piśmie (zarządzenie k. 865). Następnie Sąd Okręgowy uwzględnił wyjaśnienia biegłego zawarte w piśmie z dnia 6 lipca 2018 r. sporządzonego celem odniesienia się do uwag zawartych w piśmie strony pozwanej z dnia 6 czerwca 2018 r. Z uzasadnienia wyroku Sądu I instancji wypływa wniosek, że Sąd Okręgowy wziął pod uwagę treść wyjaśnień biegłego, stwierdzając na ich podstawie, że biegły uzasadnił przyjętą metodologię oraz przez pryzmat tych wyjaśnień ocenił opinię biegłego z dnia 8 maja 2018 r. jako rzetelną i fachową (k. 8). Z uwagi na powyższe zarzut pozwanego odnośnie naruszenia przez Sąd I instancji art. 328 § 2 k.p.c. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Pozostałe zarzuty pozwanego odnośnie naruszenia przepisów postępowania sprowadzały się do kwestionowania opinii biegłego sądowego J. W. (1) z dnia 8 maja 2018 r. W tym zakresie pozwany wskazywał, że w jego ocenie przedstawiona w sprawie opinia biegłego jest

Sygn. akt I ACa 798/19

wadliwa, zawiera zasadnicze błędy metodologiczne. Ponadto pozwany podnosił, że biegły sądowy podczas sporządzania opinii nie dysponował całością dokumentacji konieczną dla rzetelnego ustalenia stanu nieruchomości powódki na dzień 28 lutego 2012 r., a także kwestionował kompetencje biegłego sądowego wskazując, że biegły

z dziedziny budownictwa o specjalności konstrukcyjno- budowlanej mgr inż. J. W. (1) nie posiada wiadomości specjalnych z dziedziny akustyki toteż Sąd I instancji błędnie opierał się na sporządzonej przez powyżej wskazanego biegłego opinii orzekając o żądaniu z tytułu rewitalizacji akustycznej nieruchomości powódki.

Podkreślić należy, że jak chodzi o naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. to do skutecznego postawienia zarzutu naruszenia tego przepisu skarżący obowiązany jest wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. W celu wykazania naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. strona nie może jedynie ograniczyć się do przytoczenia treści tegoż przepisu, lecz musi wykazać jakich dowodów Sąd nie ocenił lub które z dowodów ocenił wadliwie. Pozwana w takim rozumieniu tego przepisu nie wykazała w apelacji, że Sąd Okręgowy oceniając moc opinii sporządzonej w sprawie przez J. W. (1) uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego.

Pozwany w apelacji zarzucił, że Sąd I instancji naruszył art. 227 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez przyjęcie wystąpienia szkody dochodzonej na gruncie art. 129 ust. 2 p.o.ś w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. oraz rozmiar takiej szkody zostały w niniejszej sprawie udowodnione przez powódkę pomimo, iż powyższe okoliczności nie zostały udowodnione, w szczególności nie zostały udowodnione ze względu na wadliwość przedstawionej w sprawie opinii biegłego, która w ocenie strony pozwanej zawierała błędy metodologiczne.

W ocenie Sądu Apelacyjnego uznanie opinii biegłego sądowego J. W. (1) za fachową i rzetelną i uczynienie jej podstawą ustalonego stanu faktycznego było w pełni zasadne. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu do zaskarżonego wyroku podał motywy z powodu których opinię sporządzoną w niniejszej sprawie przez biegłego sądowego J. W. (1) uznał za materiał będący podstawą dokonywania ustaleń faktycznych w sprawie i dokonał oceny wiarygodności oraz mocy tego dowodu. Strona pozwana nie zakwestionowała skutecznie oceny powyżej wskazanej opinii.

Strona pozwana zarzuciła, że biegły nie miał dostępu do dziennika budowy, pełnej dokumentacji projektowej i powykonawczej, a także decyzji o pozwoleniu na budowę wraz z dokumentacją uzasadniającą stan nieruchomości na dzień 28 lutego 2012r. Jednakże pozwany w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji nie wniósł o przeprowadzenie dowodu z tych

Sygn. akt I ACa 798/19

dokumentów. Strona pozwana nie zgłosiła wniosków dowodowych w powyższym zakresie chociażby w apelacji. Biegły J. W. (1) sporządzając pisemną opinię w sprawie przedstawił stan nieruchomości powódki na dzień 28 lutego 2012 r. i ten stan nie był kwestionowany przez stronę pozwaną w toku postępowania przed Sądem Okręgowym.

Sąd Apelacyjny postanowieniem wydanym na rozprawie apelacyjnej w dniu 3 września 2020r. oddalił wniosek dowodowy pozwanego zgłoszony w apelacji przy czym pełnomocnik pozwanego obecny na tej rozprawie nie zwrócił Sądowi uwagi na uchybienie przepisom postępowania i w trybie art. 162 k.p.c.

W niniejszej sprawie brak było podstaw do przeprowadzenia dowodu z łącznej opinii biegłego sądowego z dziedziny akustyki i biegłego z dziedziny budownictwa w części przygotowanej przez biegłego z dziedziny akustyki. Sąd w odniesieniu do dowodu z opinii biegłego ma obowiązek ocenić czy dowód ten ze względu na swoją treść, zakres, poziom merytoryczny, przyjętą przez biegłego metodologię, kompletność odniesienia się do zgromadzonego materiału dowodowego i zastosowane na jego podstawie założenia, jest dowodem przydatnym dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu do wyroku dokonał oceny opinii sporządzonej przez biegłego sądowego J. W. (1) i ocena ta skutecznie nie została w apelacji zakwestionowana przez pozwanego. Specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności tej opinii z zasadami doświadczenia życiowego, logiki i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez Sąd do tych kryteriów oceny stanowi należyte i wystarczające uzasadnienie przyczyn uznania opinii biegłego za przekonującą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005r. sygn. akt (...) Lex nr 15656). Niezadowolenie strony z opinii biegłego nie może stanowić wyłącznej podstawy do uwzględnienia wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego. Granicę obowiązku prowadzenia przez Sąd postępowania

dowodowego wyznacza ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy, zaś okoliczność, że opinia nie ma treści odpowiadającej stronie nie stanowi wystarczającego uzasadnienia dla przeprowadzenia dowodu z opinii innego biegłego. Potrzeba powołania nowego biegłego na tożsamą okoliczność powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Stąd też o dopuszczeniu dowodu z opinii innego biegłego na tożsame okoliczności nie może decydować wyłącznie wniosek strony, lecz zawarte w tym wniosku konkretne uwagi i argumenty podważające miarodajność dotychczasowej (dotychczasowych) opinii lub co najmniej miarodajność tę poddające w wątpliwość. W przeciwnym wypadku wniosek taki musi być uznany za zmierzający wyłącznie do nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 1999r. sygn. akt(...), L. nr

Sygn. akt I ACa 798/19

(...). Zdaniem Sądu Apelacyjnego podniesione przez pozwanego zarzuty okazały się niewystarczające do podważenia wniosków płynących z opinii biegłego sądowego J. W. (1).

Fakt, że J. W. (1) nie posiada wiedzy specjalnej z zakresu akustyki po raz pierwszy został przytoczony przez pozwanego w apelacji. Pozwany nie wyjaśnił dlaczego ten fakt podał dopiero w apelacji, a nie w zarzutach zgłoszonych do sporządzonych opinii. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 381 k.p.c. pominął ten nowy fakt po raz pierwszy zgłoszony w apelacji, gdyż pozwany mógł go zgłosić w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, a potrzeba powołania tego nowego faktu nie wynikała po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy. Nadto należy wskazać, biegły sądowy J. W. (1) sporządzał opinię na okoliczność oceny nakładów koniecznych do poniesienia celem zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego nieruchomości w szeregu postępowań, w trakcie których jego kompetencje nie były kwestionowane. W ocenie Sądu Apelacyjnego, biorąc pod uwagę zasady doświadczenia życiowego i zawodowego kompetencje biegłego J. W. (1) jako biegłego z dziedziny budownictwa (w tym akustyki budowlanej nie budzą wątpliwości).

Z uwagi na powyższe zarzuty pozwanego wskazane w pkt od 2.1 do 2.5 nie zasługują na uwzględnienie.

Kwestia szkody objętej art. 129 ust. 2 p.o.ś. była wielokrotnie przedmiotem analizy Sądu Najwyższego na gruncie stanów faktycznych obejmujących następstwa ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Dominującym stało się stanowisko zgodnie z którym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości według art. 129 ust. 2 p.o.ś. jest także ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, zaś przewidziana w art. 129 tej ustawy odpowiedzialność odszkodowawcza obejmuje także szkody w tym w postaci zmniejszenia wartości nieruchomości, które wynikają z przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emitowanego hałasu. W związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania pozostaje bowiem nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści rozporządzenia o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania, lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że wskutek wejścia w życie rozporządzenia dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 k.c. w zw. z art. 144 k.c.) i tym samym do ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na takim obszarze. O ile bowiem wcześniej tj. przed wejściem w życie rozporządzenia (obecnie uchwały) właściciel mógł żądać zaniechania immisji (hałasu) przekraczającej standard ochrony środowiska, o tyle w jego wyniku możliwości tego typu został pozbawiony. Szkodą podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś. jest więc także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z faktu, że

Sygn. akt I ACa 798/19

właściciel nieruchomości będzie musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje np. hałas (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010r. sygn. akt III CZP 128/09, Lex nr 578138).

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 29 listopada 2012r. (...) (Lex nr 1294477) wyjaśnił, że nie ma podstaw do przypisywania uregulowaniu art. 129 ust. 2 p.o.ś. roli ograniczenia szkody związanej z koniecznością dostosowania

budynków do wprowadzonych wymagań technicznych jedynie do kosztów poniesionych; przepis art. 136 ust. 3 p.o.ś. nie wyłącza obowiązku naprawienia szkody jeśli konieczne prace remontowe nie zostały jeszcze wykonane.

W związku z powyższym zarzuty naruszenia art. 129 ust. 2 p.o.ś. w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. oraz art. 361 § 2 k.c. (pkt 1.1. oraz pkt 1.2. apelacji pozwanego) nie zasługują na uwzględnienie.

Również zarzuty naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 129 ust. 2 p.o.ś. w związku z art. 136 ust. 3 p.o.ś. poprzez błędne uznanie, że przepisy te określają odrębne szkody w majątku powódki, podczas gdy to tylko różne postacie tej samej szkody oraz poprzez nieuwzględnienie zjawiska rekurencji.

Pozwana w apelacji zarzuciła występowanie zjawiska określanego przez nią jako rekurencja odszkodowania. Z informacji zamieszczonych w Internecie ((...)) wynika, że rekurencja, zwana jest także rekursją – odwoływanie się np. funkcji lub definicji do samej siebie. W logice wnioskowanie rekurencyjne opiera się na założeniu istnienia pewnego stanu początkowego oraz zdania (lub zdań) stanowiącego podstawę wnioskowania (przy czym, aby cały dowód był poprawny, zarówno reguła, jak i stan początkowy muszą być prawdziwe). Istotą rekurencji jest tożsamość dziedziny i przeciwdziedziny reguły wnioskowania, wskutek czego wynik wnioskowania może podlegać tej samej regule zastosowanej ponownie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego z takim znaczeniem tego pojęcia nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdyż według pozwanej spadek wartości nieruchomości zawiera już w sobie ewentualne koszty adaptacji akustycznej budynku. Z tym stanowiskiem nie można się zgodzić. Rozmiar szkód, jakie były przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie, badany był bowiem według stanu nieruchomości z dnia wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania, co dotyczyło zarówno wysokości koniecznych nakładów inwestycyjnych, jak i spadku wartości nieruchomości. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 21 sierpnia 2013r. sygn. akt (...) wskazał, że odrzucić należy zarzut, że pomiędzy odszkodowaniem z tytułu umniejszenia wartości nieruchomości a odszkodowaniem rekompensującym konieczne wydatki na stworzenie w budynku właściwego klimatu akustycznego, zachodzi zależność uniemożliwiająca odrębne orzekanie o każdym z tych roszczeń.

Za chybiony Sąd Apelacyjny uznał także zarzut naruszenia art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. oraz art. 363 § 2 k.c. Apelujący zarzucił Sądowi Okręgowemu niewłaściwe zastosowanie

Sygn. akt I ACa 798/19

wskazanych przepisów polegające na przyjęciu, że roszczenie o zapłatę odszkodowania stało się wymagalne od chwili wniesienia pozwu, podczas gdy skoro odszkodowanie obliczone jest według cen aktualnych tj. cen z daty jego ustalania (orzekania) stało się ono wymagalne dopiero z datą wyrokowania i najwcześniej od tej daty pozwany pozostaje w opóźnieniu uzasadniającym zapłatę odsetek.

W ocenie Sądu Apelacyjnego rozstrzygnięcie Sąd I instancji w przedmiocie roszczenia odsetkowego było trafne. W tym kontekście Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 8 listopada 2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III CSK 342/15, (Legalis 1717124) zgodnie z którym, gdy przedmiotem sporu jest świadczenie pieniężne należne wierzycielowi, w tym także świadczenie odszkodowawcze dochodzone na podstawie art. 129 ust. 2 i 4 p.o.ś. oraz art. 136 ust 1 i 3 p.o.ś., zasadą jest, że termin płatności świadczenia – w zakresie kwot nim żądanych i uznanych ostatecznie za uzasadnione – wyznacza wezwanie dłużnika do zapłaty. Wierzyciel nie ma obowiązku wykazywania szkody poniesionej w wyniku nieterminowej zapłaty, ani udawadniania, że w chwili otrzymania wezwania dłużnik dysponował wiedzą niezbędną do oszacowania wielkości roszczenia. To na dłużniku ciąży obowiązek dowodzenia, że w tym wypadku występują szczególne okoliczności podważające powstanie stanu wymagalności roszczenia w chwili wezwania do zapłaty. W ocenie Sądu Apelacyjnego, pozwany w tej konkretnej sprawie tego rodzaju okoliczności nie wykazał. Charakter roszczenia powoda i powszechność analogicznych roszczeń innych osób, których nieruchomości położone były w tej samej strefie obszaru ograniczonego użytkowania, w połączeniu z już wcześniej rozpatrywanymi przez sądy powództwami dotyczącymi tożsamyh roszczeń związanych z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania. wokół innych polskich lotnisk, umożliwiło

pozwanemu oszacowanie wielkości wchodzącego w grę odszkodowania. Niewątpliwie miał on możliwość zaspokojenia powoda w dacie, od której odsetki zostały zasądzone także biorąc pod uwagę wysokość przyznanego odszkodowania. Tym samym zasadnym było zasądzenie, tak jak uczynił to Sąd I instancji, ustawowych odsetek w sprawie od 4 marca 2013 r., czyli zgodnie z wnioskiem powódki, która jeszcze przed tą datą skutecznie wezwała pozwanego do zapłaty odszkodowania (pismo z dnia 21 grudnia 2012 r. k. 28-31).

Wobec przyjęcia powyższego poglądu odnośnie stanu wymagalności roszczenia, za bezzasadny należy uznać zarzut naruszenia art. 118 k.c. w zw. z art. 5 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny.

Wobec bezzasadności zarzutów apelacji pozwanego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, jako bezzasadną.

Sygn. akt I ACa 798/19

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono z uwzględnieniem, że stroną przegraną w postępowaniu apelacyjnym jest pozwany, w związku z tym zasądzone od niego na rzecz powódki zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym w wysokości 2.700 zł, przy czym kwota ta została ustalona na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (D. U. z 2018 r. poz. 1800).

Małgorzata Mazurkiewicz- Talaga Krzysztof Józefowicz Ryszard Marchwicki

--	--	--